

Σχολική Ψυχολογία

Ενότητα 1

Σχολική Ψυχολογία: Εισαγωγικά Στοιχεία

Ελευθερία Ν. Γωνίδα
Τμήμα Ψυχολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σχολική Ψυχολογία:

Εισαγωγικά Στοιχεία

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εισαγωγικά: Εννοιολογικός Προσδιορισμός – Ρόλος του Σχολικού Ψυχολόγου

Σχολική Ψυχολογία:

Εννοιολογικός προσδιορισμός (1/7)

Εφαρμοσμένος κλάδος της Ψυχολογίας, άμεσα συνδεδεμένος με την καθημερινή σχολική πραγματικότητα.

Παροχή υπηρεσιών σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας:

- μαθητές όλων των ηλικιών (προσχολικής, Α'βάθμιας και Β'βάθμιας εκπαίδευσης),
- οικογένειες μαθητών/-ριών,
- εκπαιδευτικούς,
- όλες τις υπηρεσίες που εμπλέκονται στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Ρόλος του Σχολικού Ψυχολόγου (2/7)

Ενασχόληση με:

- ✓ Με τη σχολική επίδοση και την προσαρμογή των μαθητών στο σχολείο και την οικογένεια (εντοπισμός και αντιμετώπιση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής).
- ✓ Με την πρόληψη και την προαγωγή της υγείας και της ανθεκτικότητας του μαθητικού πληθυσμού και της σχολικής κοινότητας.
- ✓ Με την προαγωγή της συνεργασίας σχολείου – οικογένειας – κοινότητας (διευρυμένη σχολική κοινότητα).

Ρόλος του Σχολικού Ψυχολόγου (3/7)

ΑΡΑ, βασικά χαρακτηριστικά της εργασίας του ΣΨ είναι:

- ✓ **Η διευκόλυνση της διαδικασίας της μάθησης και η προαγωγή των μαθησιακών αποτελεσμάτων όλων των μαθητών/-ριών.**
- ✓ **Ο εντοπισμός των δυσκολιών που εμποδίζουν τη μάθηση (ατόμου και πλαισίου).**
- ✓ **Η παροχή εξειδικευμένων ψυχολογικών υπηρεσιών μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα (π.χ., προγράμματα πρόληψης άγχους, βίαιης συμπεριφοράς, χρήσης ουσιών, ζητήματα εθισμού στο διαδίκτυο, προγράμματα κοινωνικής και συναισθηματικής αγωγής, συμβουλευτική εκπαιδευτικών και γονέων κτλ.).**

Τί κάνει ο Σχολικός Ψυχολόγος; (4/7)

- **Ψυχολογική και ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση**
σε όλους τους τομείς ανάπτυξης και προσαρμογής παιδιών και εφήβων (γνωστικό, γλωσσικό, μαθησιακό, ψυχοκινητικό, συναισθηματικό, προσωπικότητα, κοινωνικές δεξιότητες, σχολική επίδοση, ενδιαφέροντα, αξίες).
- **Παρεμβάσεις**
για την πρόληψη και την προαγωγή της ψυχικής υγείας και την αξιοποίηση των ατομικών, οικογενειακών και σχολικών δυνατοτήτων σε επίπεδο ατόμου, ομάδας, συστήματος (σχολική μονάδα, κοινότητα, περιφέρεια). Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης στη σχολική κοινότητα.

Τί κάνει ο Σχολικός Ψυχολόγος; (5/7)

- ✓ **Διαλεκτική συμβουλευτική.** Παροχή έμμεσων συμβουλευτικών υπηρεσιών σε εκπαιδευτικούς, γονείς, άλλους επαγγελματίες και φορείς που έχουν σχέση με τη μάθηση, την ψυχοκοινωνική προσαρμογή, τη διαχείριση κρίσεων και τη συνεργασία σχολείου - οικογένειας - κοινότητας.
- ✓ **Εκπαίδευση, επιμόρφωση & ευαισθητοποίηση ατόμων και ομάδων.** Θέματα μάθησης, σχολικής προσαρμογής αλλά και ειδικά θέματα, όπως εκφοβισμός, ναρκωτικά, διαδίκτυο κτλ.
- ✓ **Έρευνα** (εμπειρικά τεκμηριωμένα προγράμματα παρέμβασης)
- ✓ **Εκπροσώπηση-υποστήριξη.** Εντός του εκπαιδευτικού και κοινωνικού συστήματος με επίκεντρο τις ανάγκες, τα δικαιώματα και το συμφέρον των παιδιών.

Τί κάνει ο Σχολικός Ψυχολόγος; (6/7)

Με ποιους τρόπους και ποια μέσα;

- ❖ Εφαρμόζει μεθόδους και τεχνικές σε ατομικό, ομαδικό και συστημικό επίπεδο.
- ❖ Μέσα που διαθέτει - διαδικασίες που ακολουθεί:
 - ✓ ψυχοδιαγνωστικά τεστ, σταθμισμένα ή μη (αξιολόγησης της μάθησης, κοινωνικής και συναισθηματικής επάρκειας),
 - ✓ παρατήρηση της συμπεριφοράς του παιδιού και του περιβάλλοντός του,
 - ✓ κλινική συνέντευξη με το παιδί, την οικογένειά του, τους εκπαιδευτικούς του και τους άλλους ειδικούς που το πλαισιώνουν.

Τί κάνει ο Σχολικός Ψυχολόγος; (7/7)

ΑΡΑ:

Πολυδιάστατος ο σύγχρονος ρόλος του σχολικού ψυχολόγου!

- Αφορά ποικίλους τομείς παροχής συμβουλευτικών-ψυχολογικών υπηρεσιών.
- **Προσοχή!** *Μοντέλο του επιστήμονα-επαγγελματία!*

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σχολική Ψυχολογία vs Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Σχολική Ψ vs Εκπαιδευτική Ψ (1/2)

Εκπαιδευτική Ψυχολογία:

Εφαρμογή των ψυχολογικών θεωριών και μεθόδων στη μελέτη και στην πρακτική της διδασκαλίας και της μάθησης. Γεφυρώνει δύο τομείς, την Ψυχολογία και την Εκπαίδευση.

Κατεχοχήν, κλάδος **βασικής έρευνας**.

ΑΛΛΑ: με σαφείς προτάσεις εφαρμογής στο σχολικό πλαίσιο!

Στόχος, η διαμόρφωση ευνοϊκού περιβάλλοντος μάθησης και η προαγωγή των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Σχολική Ψ vs Εκπαιδευτική Ψ (2/2)

Ωστόσο, στη Μ. Βρετανία & την Κύπρο:

Εκπαιδευτική Ψυχολογία = Σχολική Ψυχολογία.

Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος = Σχολικός Ψυχολόγος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Σχολική Ψυχολογία στην Ελλάδα

Η Σχολική Ψυχολογία στην Ελλάδα (1/2)

- **Νόμος 1566/85:** Καθιέρωση του θεσμού του σχολικού ψυχολόγου στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα για τα ελληνικά δημόσια σχολεία. Δημιουργήθηκαν οι πρώτες 50 οργανικές θέσεις για ψυχολόγους σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής. Έκτοτε, παραμένουν οι ψυχολόγοι σε δημόσια ειδικά σχολεία.
- Στα δημόσια γενικά σχολεία δε λειτουργούν σχολικές ψυχολογικές υπηρεσίες. Λειτουργούν σε κάποια ιδιωτικά σχολεία.
- Η παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών και κυρίως η ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση στους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρέχεται από τα **ΚΕΔΔΥ (Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών)** και τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων **Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα**.

Η Σχολική Ψυχολογία στην Ελλάδα (2/2)

ΩΣΤΟΣΟ!

- ✓ Στην Ελλάδα ΔΕΝ υπάρχει ακόμα επαγγελματική κατοχύρωση της ειδικότητας της Σχολικής Ψυχολογίας, όπως και των άλλων εφαρμοσμένων κλάδων της Ψυχολογίας.
- ✓ Σημαντικά βήματα έχουν γίνει προς την καθιέρωση της ειδίκευσης στη Σχολική Ψυχολογία, ενώ παράλληλα έχει προταθεί σχέδιο για την άδεια άσκησης ειδικότητας στη σχολική ψυχολογία.
- ✓ Σημαντική η συμβολή των μεταπτυχιακών προγραμμάτων ειδίκευσης στη Σχολική Ψυχολογία (ΑΠΘ, ΕΚΠΑ).

Σχολική Ψυχολογία και Άλλοι Κλάδοι (1/1)

❖ Εξελικτική Ψυχολογία:

- Ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου (γνωστική, γλωσσική, ηθική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη).
- Σχέση ανάπτυξης – μάθησης.
- Συνέχεια / ασυνέχεια στην ανάπτυξη και κρίσιμες περίοδοι.

❖ Εκπαιδευτική Ψυχολογία:

- Διαδικασία της μάθησης και της διδασκαλίας – Δυσκολίες – Ευνοϊκά περιβάλλοντα μάθησης.
- Κίνητρα ακαδημαϊκής επίτευξης.

❖ Ψυχοπαθολογία του παιδιού και του εφήβου:

ΑΛΛΑ και Συμβουλευτική Ψ, Γνωστική Ψ, Κοινωνική Ψ, Οργανωτική Ψ....

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα (1/6)

Σύστημα: η οργανωμένη διάταξη των στοιχείων που απαρτίζουν ένα σύνολο.

Παραδείγματα:

- ένα άτομο,
- μια οικογένεια,
- μια κοινωνική ομάδα,
- μια σχολική τάξη / ένα σχολείο,
- ένας οργανισμός,
- ολόκληρη η ανθρωπότητα και το σύμπαν ορίζονται ως συστήματα.

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα (2/6)

Γενικά: Έμφαση στη σημασία των επιδράσεων που ασκούνται στο άτομο (μαθητή/-ρια) από τον ευρύτερο κοινωνικό ιστό, **πλαίσιο.**

Τα χαρακτηριστικά των μαθητών/-ριών αλληλεπιδρούν με το πλαίσιο.

ΠΩΣ;

Το πλαίσιο επηρεάζει την πορεία της ανάπτυξης, αλλά και το αναπτυσσόμενο άτομο επηρεάζει το πλαίσιο ή τα πλαίσια στα οποία κινείται **(αλληλεπίδραση διπλής κατεύθυνσης).**

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα (3/6):

Η σημασία του πλαισίου για την ΣΨ

Πλαίσιο → έννοια που τονίζει την πολυπλοκότητα του περιβάλλοντος του ατόμου διακρίνοντας 4 μεγάλες δυνάμεις που επηρεάζουν την ανάπτυξη:

- Ο **φυσικός χώρος** μέσα στον οποίο κινούνται τα παιδιά (π.χ., το σπίτι, η τάξη).
- Οι **κοινωνικές επιδράσεις** (οικογένεια, συνομήλικοι, γενικά οι σημαντικοί άλλοι).
- Τα **προσωπικά χαρακτηριστικά των παιδιών** (εμφάνιση, ιδιοσυγκρασία, γλωσσική ευχέρεια κτλ.).
- Οι **επιδράσεις του χρόνου**, δηλαδή, οι αλλαγές που είναι αποτέλεσμα του χρόνου ζωής (π.χ., εμπειρία εκπαιδευτικών).

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα (4/6): Η Θεωρία του Αναπτυξιακού Πλαισίου

- ❖ Επικεντρώνεται στις σχέσεις ανάμεσα σε ένα ενεργό, οργανωμένο και συνεχώς μεταβαλλόμενο οργανισμό και ένα ενεργό, οργανωμένο και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.
- ❖ Η ποικιλία στην ανάπτυξη η οποία προκύπτει από την αλληλεπίδραση με το πλαίσιο έχει ως αποτέλεσμα την **ευπλαστότητα**, δηλαδή τη δυνατότητα να τροποποιηθεί η ανάπτυξη προς νέες κατευθύνσεις κατά τη διάρκεια της ζωής.

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα (5/6): Η Θεωρία του Αναπτυξιακού Πλαισίου

- ❖ Η θεωρία του Α.Π. ασχολείται με την ανάπτυξη του ατόμου ως **ολότητα**, με την ανάπτυξη των **βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών πτυχών**.
- ❖ Αυτές οι διαφορετικές πτυχές (**σε επίπεδο δυνατοτήτων και αδυναμιών**) όχι μόνον αναπτύσσονται συγχρόνως, αλλά και αλληλεπιδρούν και **αλλάζουν συνεχώς η μια την άλλη καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής**.

Η Σχολική Μονάδα ως Σύστημα (6/6)

- Μαθητές & Μαθήτριες.
- Εκπαιδευτικοί.
- Διεύθυνση.
- Γονείς.
- Ευρύτερη κοινότητα στην οποία ανήκει το σχολείο.
- Ευρύτερο πλαίσιο (κοινωνικο-πολιτισμικό, οικονομικό, ιστορικός χρόνος).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παράγοντες που Επηρεάζουν τη Διαδικασία Διδασκαλίας-Μάθησης

Παράγοντες (1/5): Χαρακτηριστικά των μαθητών

- ✓ Φυλή, εθνική-πολιτισμική ταυτότητα, κοινωνική τάξη, οικογενειακά χαρακτηριστικά.
- ✓ Ικανότητες, δεξιότητες και προηγούμενη γνώση.
- ✓ Γνωστικό και μαθησιακό στυλ.
- ✓ Κίνητρα, στόχοι και προσδοκίες.
- ✓ Πεποιθήσεις, αξίες και στάσεις.

Παράγοντες (2/5): Χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών

- ✓ Επαγγελματικά προσόντα.
- ✓ Δεξιότητες.
- ✓ Διδακτική Εμπειρία (και όχι μόνον).
- ✓ Αξίες και στάσεις.
- ✓ Γνώση του αντικειμένου.
- ✓ Κίνητρα, στόχοι & προσδοκίες.
- ✓ Ψυχοπαιδαγωγικές γνώσεις.
- ✓ Κοινωνική τάξη.

Παράγοντες (3/5):

Οι συνθήκες που επικρατούν στο σχολείο

- ✓ Το μέγεθος του σχολείου.
- ✓ Η αναλογία εκπαιδευτικών-μαθητών.
- ✓ Υποδομές στο σχολείο (εργαστήρια, βιβλιοθήκες κτλ.).
- ✓ Το μέγεθος της τάξης.
- ✓ Η τοποθεσία του σχολείου.
- ✓ Η φυλετική/εθνική αναλογία μαθητών/μαθητριών.

Παράγοντες (4/5):

Οι συνθήκες που επικρατούν στο σχολείο

- ✓ Ο βαθμός ελέγχου, οι συνθήκες πειθαρχίας.
- ✓ Το σύστημα των αμοιβών/ποινών.
- ✓ Διδακτικές πρακτικές (π.χ., συνεργατική διδασκαλία, έμφαση στην αξιολόγηση, κτλ.).
- ✓ Η επίδραση των συνομηλίκων.
- ✓ Το περιβάλλον της τάξης.
- ✓ Κοινωνική τάξη.

Τα αποτελέσματα της μάθησης (5/5)

ΓΕΝΙΚΑ:

**Γνωστικά και μη-γνωστικά χαρακτηριστικά
(γνώσεις και δεξιότητες / κοινωνικές δεξιότητες κτλ.).**

**Συνεχίζουν να αλληλεπιδρούν δυναμικά με το πλαίσιο,
αλλάζουν τα ίδια και πάλι στην πορεία του χρόνου
επιδρώντας ταυτόχρονα στο ίδιο το πλαίσιο το οποίο αλλάζει
επίσης κ.ο.κ.**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εφαρμογή των Συστημικών Θεωριών στην Τάξη

Εφαρμογή των συστημικών θεωριών στην τάξη (1/2)

Αναγνωρίζοντας τα παρακάτω σημεία:

- ✓ **Επιδράσεις των διάφορων περιβαλλοντικών συστημάτων (οικογένεια, κοινότητα, ομάδα συνομηλίκων, εκκλησία, ΜΜΕ).**
- ✓ **Σημασία της σύνδεσης σχολείου – οικογένειας.**
- ✓ **Σημασία της κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης και της κουλτούρας του πλαισίου.**
- ✓ **Σημασία των κοινωνικο-ιστορικών αλλαγών (π.χ., κρίση στην Ελλάδα).**
- ✓ **Παρακμή των αξιών, απαξίωση των θεσμών.**
- ✓ **Αύξηση του πληθυσμού (και παιδιών) που ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας.**

Εφαρμογή των συστημικών θεωριών στην τάξη (2/2)

- ❖ Η θεώρηση του σχολείου με την **οπτική των συστημικών προσεγγίσεων** οδηγεί τους ειδικούς να **επιδιώκουν τις επιθυμητές αλλαγές όχι μόνο σε επίπεδο ατόμου αλλά και σε επίπεδο σχέσεων μεταξύ των διάφορων συστημάτων.**
- ❖ Οι όποιες παρεμβάσεις γίνουν δεν μπορεί να περιοριστούν στο επίπεδο του ατόμου, θα πρέπει να γίνουν και στο επίπεδο των συστημάτων που επηρεάζουν το παιδί (**κρίσιμος ο ρόλος των πλαισίων**).

Φωτογραφία 1. Μικρά παιδιά με την δασκάλα τους

Ειδική μνεία (1/1)

Η παρούσα ενότητα είναι προϊόν συνεργασίας της διδάσκουσας με την κ. Αγγελική Λεονταρή, Ομότιμη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει τροποποιημένη χρήση των ακόλουθων έργων:

Φωτογραφία 1. *“Μικρά παιδιά με την δασκάλα τους”*. Άδεια με την οποία διατίθεται: CC BY

Πηγή: <https://www.flickr.com/photos/wwwworks/4005631298>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Ελευθερία Ν. Γωνίδα**.
«**Σχολική Ψυχολογία**. Ενότητα 1: **Σχολική Ψυχολογία: Εισαγωγικά Στοιχεία**».
Έκδοση: **1.0**. Θεσσαλονίκη **2015**. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS220/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας 1

Επεξεργασία: Εύχαρις Κιζιρίδου
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

